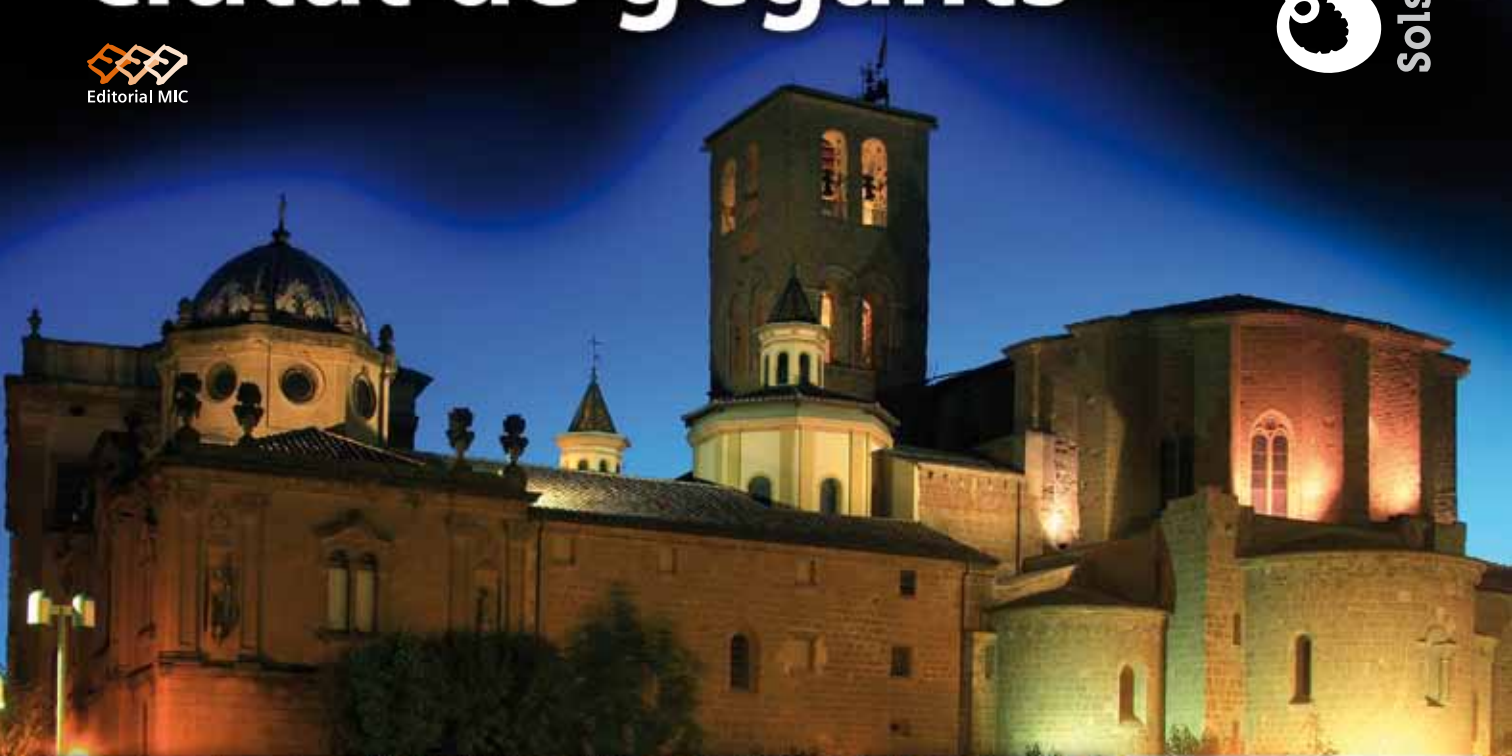

Solsona

ciutat de gegants

Un recorregut pel municipi i la comarca

Meroil
RED TONTODA

Fes-te la **TARGETA**
i gaudeix **CLIENT**
d'un munt d'avantatges

Particulars

- Descompte de 0,018€ per cada litre repostat
- Rentades gratuïtes
- Factura mensual

Empreses

- Bones condicions econòmiques (en funció del censu)
- Pagament mensual per domiciliació bancària
- Rentades gratuïtes
- Factura mensual

Totalment gratuïta i sense cost de manteniment!
TELÈFON 902 300 110

Pg. Pare Claret, 8 I SOLSONA

Gestoria

MAS

Av del Pont, 4 baixos - 25280 - Solsona - tel. 973 480095 - www.gestoriamas.cat

Solsona

**Solsona,
una ciutat
amb ric
patrimoni**

4

**Deixa't
portar per
l'art del
temps i del
silenci**

- La catedral
- El Pou de Gel
- El Museu Diocesà i Comarcal
- El Centre d'Interpretació Turística del Solsonès

8

**El nucli antic i
la història que
es viu als seus
carrers**

10

Plànol de Solsona

11

Cultura viva

- La Festa Major i Corpus
- Carnaval
- Fires

12

**Natura que
sedueix**

22

**Rutes per
l'entorn de
Solsona**

24

**Esports
sense
límits**

26

**Plànol de la
comarca**

27

**Artesania de
muntanya**

28

Gastronomia

30

**Guia d'allotjaments
i restaurants**

31

**Dades
d'interès**

32

Passejant per Solsona us endinsareu en una ciutat plena d'història i de tradicions arrelades que es respiren per tots els racons del nucli antic, en una població de gegants i bestiar folklòric, de tradició ganivetera i artesanía alimentària. Vine i descobreix-ho!

Oficina de Turisme de Solsona
Pl. Major, 11 – 973 48 10 09
solsonaturisme@ajsolsona.cat
www.solsonaturisme.com

Crèdits fotos:

Arxiu Patronat Comarcal de Turisme
Arxiu Solsona Turisme
Associació de Turisme de la Vall de Lord
Centre de Natura d'Odèn
J.Caelles
Foto Art
Geosilva
K.Montilla
Museu Diocesà i Comarcal de Solsona
Museu del Ganivet
V.Pallarès
Resol
M.Rodríguez
H.Rovira
J.A.Sanguinetti
M.Trilla
N.Vilaseca

Solsona, una ciutat amb ric patrimoni

Producció Editorial:

Tel.: 902 271 902 / Fax: 902 371 902

mic@editorialmic.com / www.editorialmic.com

Editorial MIC és membre de l'Associació Espanyola d'Editorials de Publicacions Periòdiques i alhora de la FIPP.

Una ciutat propera

Al cor de Catalunya, s'alça imponent la ciutat de Solsona. A poc més de 100 km de Barcelona i de Lleida i a 80 km d'Andorra.

El municipi prepirinenc de Solsona està situat al centre de la comarca del Solsonès, al bell mig de Catalunya. Amb uns 9.500 habitants, els solsonins i solsonines poden presumir de viure a una ciutat genuïna i amb un nucli antic envejable on es respiren les aromes de les pastisseries, dels camps i dels boscos de l'entorn. La ciutat està rodejada per dos turonets, el serrat de Sant Bartomeu i el del Castellvell, des d'on podem gaudir d'unes bones vistes de la ciutat i de l'entorn. Molt a prop, es troba la serra de Port del Comte per practicar activitats d'esquí i de neu, senderisme, BTT i altres esports de muntanya a qualsevol època de l'any. No ens podem deixar altres boniques raconades de naturalesa intacta com la vall de Lord, l'altiplà de Busa, els embassaments, la ribera Salada... I entre els paratges esquerps de muntanya i calmosos camps de cultiu, en un entorn marcadament rural s'hi dibuixen les masies, l'escampall de les quals configura el paisatge.

El clima de Solsona és força agradable, encara que una mica fred a l'hivern. No obstant això, sempre ens podem escalfar amb els rajos de sol que il·luminen la ciutat. A l'estiu, gaudim de dies sense calor extrema i amb nits fresques que conviden al passeig i a cabussar-se en les aigües cristal·lines de la ribera Salada i l'Aiguadora.

Les fonts són la tònica predominant a la zona. H'hi ha comptabilitzades, pel cap baix, un total de trenta de naturals al municipi. Les més concorregudes són la Mare de la Font i les fonts dels Frares, la Mina, el Corb, entre d'altres. Al centre històric també brolla aigua de tres fonts gòtiques (s. XV) que abastien la ciutat.

Deixa't portar per l'art del temps i del silenci

La catedral de Solsona

La col·legiata de Santa Maria de Solsona va ser una de les canòniques importants de Catalunya. De la primitiva església romànica (1070-1163) se'n conserven els tres absis, el campanar, el claustre, el celler i el menjador dels canonges, que és l'actual sala dels Sants Màrtirs.

La catedral actual és una església espaiosa i elegant d'estil gòtic, coberta amb volta de creueria. Els absis romànics de finals del segle XI serveixen de sagristia.

La Mare de Déu del Claustre va ser proclamada patrona de la ciutat de Solsona després de la pesta de 1652. La seva imatge és el monument en pedra més insigne de l'art romànic català.

Horaris:

De dilluns a dissabte: 9-13 h i 16-20 h
Festius: 9-13 h i 16-18 h

El Pou de Gel

A la rotonda que trobem just davant del portal del Pont, sota els nostres peus s'amaga una troballa patrimonialment valuosa, el Pou de Gel, datat del 1683. Tot i això, no va ser fins al segle XVIII, que el glaç es convertí en un producte de primera necessitat i, per tant, el seu consum va augmentar. Era el moment en què se li atribuïen propietats terapèutiques i era d'utilitat en la conservació d'aliments (carn, peix...). És una estructura per emmagatzemar el gel natural obtingut a l'hivern del riu Negre amb l'objectiu de poder-lo comercialitzar durant la primavera i l'estiu.

Horaris:

Dissabte: 11-13 h i 17-19 h · Diumenge i festius: 11-13 h
També s'obre els laborables d'estiu, de Setmana Santa i ponts
Tel. 973 48 10 09

Museu Diocesà i Comarcal de Solsona

A l'interior del Palau Episcopal es pot visitar el Museu Diocesà i Comarcal, considerat com un dels museus modèlics del país, fundat l'any 1896 i remodelat el 1982. A la primera meitat del segle XX experimentà un gran creixement amb la secció de prehistòria.

És una visita a través del temps des del neolític fins als nostres dies. Podem trobar-hi una mostra, prou significativa, de l'escultura que al segle XII ornava els claustres de la col·legiata de Santa Maria de Solsona. El taller del mestre Gilabert de Tolosa deixà l'empremta de la qualitat en l'obra que encara avui podem admirar. La pintura mural preromànica i romànica –amb els conjunts de Sant Quirze de Pedret i Sant Vicenç de Rus– és un dels exponents més importants del nostre país. A més de la prehistòria i el romànic, hi trobem sales dedicades al gòtic, renaixement i barroc, així com una sala destinada a les escultures de sal, provinents de la muntanya de sal de Cardona.

Horaris:

De dimarts a dissabte: 10-13 h i 16-18 h (d'octubre a abril)
10-13 h i 16.30-19 h (de maig a setembre)
Diumenge i festius: 10-14 h
Tel. 973 48 21 01

Centre d'Interpretació Turística del Solsonès

A l'oficina de turisme comarcal hi trobem un interessant espai on es troba una mostra dels indrets més destacats de la comarca. A més, hi ha la reproducció d'un antic taller de ganiveteria i bona part de la col·lecció de ganivets i eines de tall, que ens il·lustren una de les indústries més importants a la ciutat durant el segle XVIII.

Horaris:

De dilluns a dissabte: 10-13 h i 16-19 h
Diumenge i festius: 10-13 h
Tel. 973 48 23 10

El nucli antic de Solsona i la història que es viu als seus carrers

El centre històric encara presenta l'estructura inicial, de forma de ferradura, amb el costat oriental vora el riu, el Vall Calent a migdia i el Vall Fred al nord. **La muralla**, d'entre els segles XI i XIV, conserva tres torres a la zona del Vall Calent i tres portals: el de Llobera, el del Castell i el del Pont. Aquest últim, d'estil neoclàssic, és el més imponent, tot i que no esdevé l'entrada principal a la ciutat fins l'any 1805, després de la construcció del pont de dotze arcades i la remodelació del portal. A tocar d'aquest indret es troba la catedral i molt proper el Palau Episcopal, que configuren el conjunt monumental més destacat de la ciutat.

La façana del **Palau Episcopal**, juntament amb la del Palau de la Virreina de Barcelona, és un dels exemples arquitectònics més destacats del neoclàssic català, construït entre 1776 i 1779 pel bisbe Lasala.

A la **plaça Major**, amb porxos als costats nord i sud, destaca Ca l'Aguilar; té la façana sobre un porxo esvelt, que antany fou la casa de la mare de Gaspar de Portolà, descobridor de Califòrnia. Una altra de les places emblemàtiques és la de **Sant Joan**, situada a la part més centrada del clos emmurallat. Al bell mig d'aquesta plaça s'alça una font del segle XV, damunt la qual s'erigeix una capelleta dedicada a sant Joan, on podem llegir un poema de Josep M. de Sagarra. També hi té una presència preeminent una casa pairal presidida per un gran escut de pedra, Cal Cabanes, que fou d'una de les principals famílies de Solsona.

Molt a prop, trobem un campanar esvelt on sobresurt la **Torre de les Hores**, datada d'abans del 1500. I a continuació, l'**ajuntament**, construcció de pedra picada de principis del segle XVI. A la façana s'hi identifica l'escut de la ciutat i el del mercader Puigdepons, que va construir l'edifici, avui remodelat.

Passejant pels carrers es respira pau i tranquil·litat, però notareu que algú us està sotjant... Són les cares imponents que es treballaven als caps de biga de les barbacanes i que servien per espantar els mals esperits de les cases.

*Fa una lluna clara i una nit serena;
jo m'estic a la plaça de Sant Joan;
damunt les finestres cau la lluna plena,
cau damunt la pica que la fa brillant.*

*Aquesta plaça és tota recollida,
tan aïllada i tan suau
que sembla un replanet d'una altra vida
on s'anés a abeurar-hi un glop de pau.*

*Jo no sé pas per què jo aquí voldria
estar-hi llarga estona quietament,
amb una noia sols per companyia
sens besar-la ni dir-li cap lament.*

*Veure el tresor que d'aquí estant s'albira
sense esflorar-li el seu cabell gentil,
sols sentir-la a la vora com respira...
i respirar aquest aire tant tranquil.*

Josep Maria de Sagarra

Mapa del nucli antic i punts a visitar

Visites guiades

Si voleu aprofundir en la història local de Solsona, tot descobrint i rellegint els racons del nucli antic, la catedral, el Pou de Gel, el Museu o altres indrets a partir de la vida quotidiana, civil i religiosa, de l'època, us oferim la possibilitat de deixar-vos portar de la mà de guies locals per fer un viatge en el temps.

Servei de visites guiades: dissabtes, diumenges i festius a les 11 h del matí
Durada: **una hora i mitja**
Preu (inclou l'entrada al Pou de Gel o al Museu):

7 € (entrada general)

5 € (jubilats i estudiants) i gratuïta (menors de 12 anys)

1. Centre d'Interpretació Turística del Solsonès, reproducció d'un taller de ganiveter de Solsona i Oficina de Turisme del Solsonès
2. Pou de Gel
3. Portal del Pont
4. Catedral
5. Font de l'Església
6. Palau Episcopal i Museu Diocesà i Comarcal
7. Plaça Major i Oficina de Turisme de Solsona
8. Torre de les Hores
9. Plaça de Sant Joan
10. Casa natal del pintor Francesc Ribalta
11. Casa Morató
12. Ajuntament
13. Portal del Castell
14. Safareigs
15. Torre del Vall Fred
16. Plaça de Sant Isidre - Font del Castell
17. Portal de Llobera
18. Carrer de Llobera
19. Palau Llobera
20. Restes d'una casa artesana del s. XIV
21. Modernisme

Cultura viva

Festa Major de Solsona i Corpus

Quan surten els gegants, a Solsona és festa grossa.

Imaginem-nos que fem un salt en el temps i ens situem al segle XVII. Tot travessant algun dels portals pels quals s'accedeix al nucli antic solsoní i passejant a través dels carrers costeruts i sinuosos de fisonomia medieval, ens impregnarem de la història que ha quedat retinguda en les pedres del recinte emmurallat.

Per Corpus i Festa Major, la ciutat s'engalana amb els domasos de vermell grana als balcons, el mateix color que llueix el gegant vell amb la seva capa i els bombatxos de l'àliga...

Tot plegat incrementa la majestuositat d'aquesta ciutat, que ja per ella mateixa pot presumir d'una elegància suprema per tot el conjunt arquitectònic que posseeix.

Amb els gegants i el bestiar, un veritable museu recobra vida i surt al carrer en honor a la seva patrona, la Mare de Déu del Claustre. El pes de la història, la tradició i el bagatge acumulat durant més de tres segles traspuen en cada un dels actes d'una festa que Solsona ha sabut recuperar i preservar.

L'any 2008 la Festa Major obtingué el reconeixement de **Festa patrimonial**, una manifestació que s'inicià l'any 1653 i que actualment encara conserva l'estructura bàsica i els mateixos escenaris de l'època. Els dies centrals són el 8 i 9 de setembre.

Per Corpus es reproduïxen els actes més significatius de l'esquema essencial d'aquesta festa, que es completa amb una catifa de flors a la plaça de Palau.

La festa que desperta els sentits

La festa és una barreja de sons: les campanes, la cobla, els fuets, els aplaudiments i el murmurí del públic són només alguns dels exemples que fan que els identifiquem amb la Festa Major.

Un bon àpat amb els productes recollits de la nostra terra et farà gaudir d'uns productes autòctons excel·lents només aptes per a paladars amants de la tradició culinària del nostre país.

El zel de molts solsonins vers la riquesa folklòrica, tant de la Festa Major i el Corpus com del Carnaval, sembla escrit en el llibre de les seves vides i són conscients que és una de les millors cartes de presentació del patrimoni immaterial de la capital del Solsonès. Tampoc s'entendria la festa solsonina sense els trabucaires, un dels elements folklòrics més genuïns de la ciutat. De fet, amb 45 anys d'història de la seva recuperació, la colla solsonina és la més antiga del país.

La ciutat del món amb més gegants per metre quadrat

Solsona és la ciutat gegantera per excel·lència. El folklore solsoní destaca per la seva majestuositat i la qualitat artística, en molts casos vinculada al segell del reconegut artista geganter Manel Casserras.

*Ballen que ballen els gegants,
ballen que ballen sense pausa
i llur presència bé causa
viva alegria a xics i grans.
Ballen feixucs, els gegants vells
i, amb ells, els joves, sobris d'aires,
mentre un colrat flabiolaire
va refilant com mil ocells.
Així els gegants, voltats de gent,
amb el seu ball que tant s'hi presta,
ballant bé van, de festa en festa,
ballant bé van eternament.*

Ramon Valls i Pujol

Carnaval

El Carnaval, declarat **Festa d'interès turístic nacional**, és l'altra festivitat important i es remunta, com a mínim, a uns dos-cents cinquanta anys enrere. L'any 1971 es va recuperar després d'un parèntesi degut a la prohibició imposada durant l'època franquista arreu de l'Estat. Va ser la Joventut Solsonina, una colla d'amics que més endavant s'aniria organitzat com a comissió de festes, qui va impulsar amb energia la nova època del Carnaval amb el suport de la població i les autoritats locals.

Solsona va ser la primera ciutat del món a dotar-se d'uns gegants per celebrar els festejos del rei Carnestoltes. És el paradís dels individus més disbauxats. Els primers quatre bojos daten del 1974. El Gegant Boig, el més emblemàtic, va néixer el 1978 i en els vint anys següents la comparseria va anar-se multiplicant amb diverses rèpliques burlesques de la Festa Major.

El Carnaval solsoní destaca per la seva originalitat. Les populars disfresses han estat substituïdes aquí per les bates de tots colors i pels **gegants bojos**, que, junt amb la penjada del ruc i la sàtira del sermó, són els elements més singulars.

www.carnavalsolsona.com

Fires populars

Març. **La Fira del Trumfo i la Tòfona**, dins el nucli emmurallat de la ciutat, fa honor a un dels productes més preuats, conreats i amb més tradició de la comarca: les patates o trumfos. Per aquest motiu, cada any, la plaça Major de la ciutat acull els productors locals que ofereixen eltrumfo directament del pagès al consumidor. Així mateix, un altre producte important del Solsonès és la tòfona, que comparteix protagonisme amb eltrumfo durant aquest cap de setmana. Podem trobar-la en totes les varietats possibles: fresca, en conserva, deshidratada; formatge de tòfona, embotits de tòfona, etc.

www.firadeltrumfo.com

Abril. L'**Autocamp**, que es concentra a la plaça del Camp, és la fira del vehicle d'ocasió de Solsona, on trobareu una gran exposició i la venda de vehicles de segona mà i quilòmetre zero. Es complementa amb una trobada de cotxes clàssics.

www.autocampsolsona.com

Maig. La **Fira de Sant Isidre** és sens dubte la més antiga de la nostra contrada i una de les de més renom de les comarques lleidatanes. Se celebra des de temps immemorials, però és l'any 1953 quan torna a agafar envergadura. S'hi pot trobar una gran mostra de bestiar vaquí, equí, ovi i cabrum, i més de 2.000 m² d'expositors a la fira de maquinària agrícola, industrial i comercial. Dins el nucli antic, en moltes places i carrers, també s'hi esdevé bona part de la fira; s'hi pot trobar tallers d'artesanía, diverses exposicions de pintura, escultura o fotografia, entre d'altres, a més de tot tipus d'artesanía alimentària com formatges, mel, embotits casolans, coques, olis aromàtics, etc.

www.firadesantisidre.com

Octubre. La cita de tardor per excel·lència és la **Fira del Bolet i el Boletaire**. En aquesta època, el bosc ens regala una gran diversitat de productes que convida a replegar-los mentre es passeja per la natura i es gaudeix del paisatge i de la tranquil·litat. Els bolets atreuen cada tardor milers de persones als boscos de la nostra comarca, ja que són l'atractiu turístic i gastronòmic d'aquesta època de l'any. Per això, molts restaurants del Solsonès us proposen tastar diferents plats on l'ingredient estrella és aquest fruit de tardor.

Altres esdeveniments destacats a la ciutat:

Els tres tombs per Sant Antoni (gener)

Caramelles (Pasqua)

Concerts d'estiu. Consulteu: **www.aims.cat** i agenda cultural (juliol i agost)

Jornades Europees de Patrimoni (darrer cap de setmana de setembre)

Jornades gastronòmiques de tardor

Mercat setmanal, cada dimarts i divendres

Mercat d'artesans a la plaça Major, pels volts de Nadal

Electra del Cardener s.a.

PASSEIG DE LES MORERES, S/N
 ☎ 973 480 000 - 973 480 001
 FAX 973 480 025
 25280 SOLSONA

**Des de taxi borés donem servei
 les 24 hores** del dia amb vehicles
 de nou i cinc places

Qualitat i servei
 SOLSONA
www.taxibores.es • info@taxibores.es

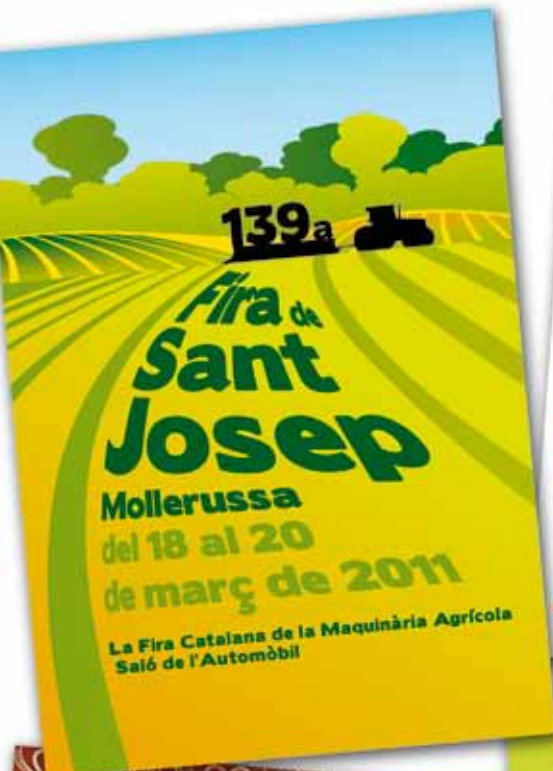
973 48 11 31
 689 13 08 08
 629 36 11 52

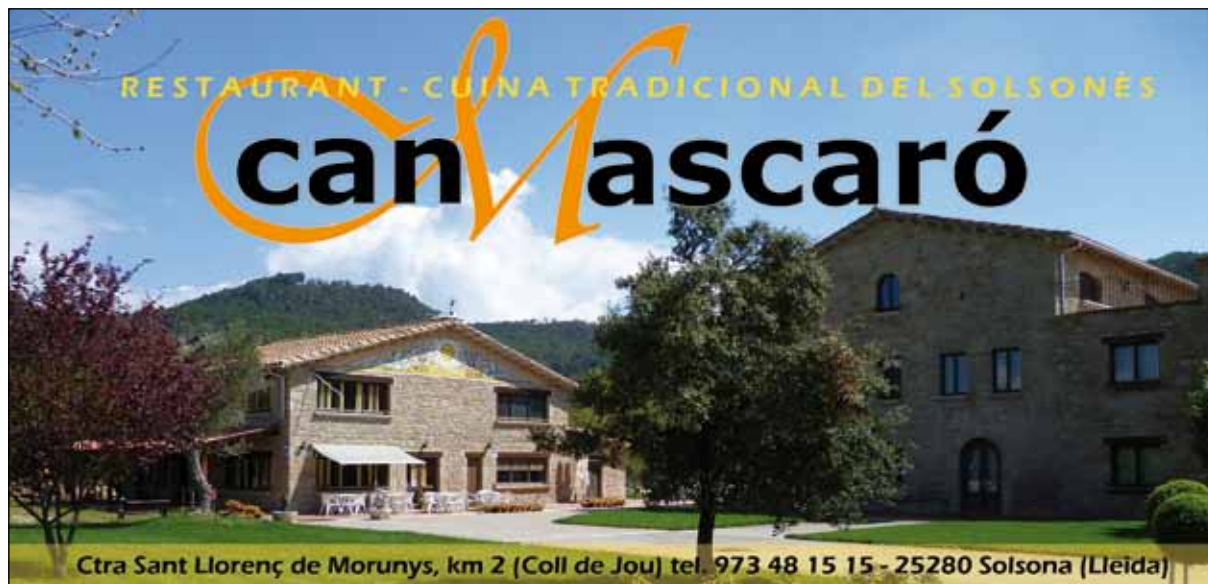
MIRA'T

LA CONTRAPORTADA

D'AQUESTA

PUBLICACIÓ

Motocard

The Authentic Spirit

Visita la nostra Pàgina Web www.motocard.com
Telèfon d'atenció al client 902 102 802.

SOLSONA Ctra. de Manresa Km. 49,5 - Pol. Ind. Pronisa - 973 48 27 02
ANDORRA Av. d'Enclar 156-158 - Principat d'Andorra - +376 722 860
BARCELONA c/ València, 511 - 93 265 02 24
BARCELONA 2 c/ Tuset, 14 - 93 218 44 08
 Altres botigues
MADRID - MÀLAGA - SARAGOSSA - VALÈNCIA

Gestoria

MAS

Av del Pont, 4 baixos - 25280 - Solsona - tel. 973 480095 - www.gestoriamas.cat

Autocars Vilà Betriu S.L.

Crta. de Lleida, nº 5
25794 Organyà (Lleida)
aut.vilabetriu@infonegocio.com

Tel. **973 38 30 58**
Fax. **973 38 30 57**

FARRÀS

CONSTRUCCIONS METAL·LIQUES, s.l.

SERRALLERIA
METAL·LISTERIA
FORJA ARTÍSTICA
LLARS DE FOC
BARBACOES

Verge de Fàtima, 10 · 25280 SOLSONA
Tel. (973) 48 04 23 · Fax (973) 48 26 03
www.tallersfarras.com

La Cabana d'en Geli Restaurant

Masia de 1774, totalment reformada. Diferents menjadors amb diversitat d'estils.
Cuina tradicional de mercat amb elaborats i originals plats.
Servei atent i delicat amb un celler ben cuidat.
Descans setmanal dilluns excepte festius.
Menú diari, carta i menú de cap de setmana.

Ctra. de Sant Llorenç, s/n - 25280 Solsona
Tel: 973 48 35 82
www.lacabanadengeli.es

construccions
MANGAS
i Fills

www.mangasconstruccions.es

Pol. Ind. Els Amerllers - Nau 36 Tel. 973 481 108 - SOLSONA

30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS 30 ANYS

PINTURA I DECORACIÓ

ESTEVE SANCES SL Vall d'Aran, 3 - bxs estevesances@telefonica.net Tel. 973 48 19 73 - 650 47 49 60 SOLSONA www.estevesances.com

DECOLOR

Natura que sedueix

Deixa't portar... i passeja, contempla, respira, toca, olora, sent la natura en el seu estat més pur. Mil sensacions t'estan esperant

El Solsonès és una comarca prepirinenca situada entre paratges esquerps de muntanya, grans masses boscoses, fonts, rierols i calmosos camps de cultiu, en un entorn de marcat caràcter rural, on les masies esquitxen el territori i formen part del seu paisatge. Per aquest motiu, s'anomena la comarca de les mil masies.

El patrimoni natural de la nostra comarca aglutina espais d'alta muntanya fluvials, agraris i forestals. L'alt valor de tots aquests elements ha fet possible que la comarca disposi de vuit espais naturals protegits integrats la majoria a la Xarxa Natura 2000. És a dir, el 20% de la superfície de la comarca (20.460 ha) està protegida amb l'objectiu de garantir la conservació de la biodiversitat d'aquests espais.

La comarca constitueix la representació més genuïna del món rural que conviu en harmonia amb el seu entorn natural, únic per la majestuositat dels seus paisatges i la riquesa de la flora i fauna que acull.

Són 85 les espècies de flora considerades d'alt interès, de les quals 54 són endèmiques, rares o amenaçades i 3 són protegides, entre les quals destaquen el teix i el boix grèvol. Hi ha citades més de 360 espècies d'animals, 21 peixos, 12 amfibis, 21 rèptils, 245 ocells i 60 mamífers.

Els boscos i l'aigua que modela el paisatge són els elements naturals més representatius. Dos embassaments, nombroses surgències d'aigua com les fonts del Cardener i cursos fluvials amb aigües cristal·lines com la ribera Salada, s'uneixen a boscos de pinasses i rajolets que amaguen arbres monumentals dignes d'admirar.

Paisatges que et deixen mut quan els descobreixes, com la vall de la Móra Comtal des de serra Seca, la mola de Lord i el seu santuari que l'encimbella, o el pla de Busa, són només alguns dels exemples dels indrets que segur que no decebran ningú.

Els altars barrocs del santuari del Miracle a Riner, i de la capella de la Mare de Déu dels Colls de l'església parroquial de Sant Llorenç de Morunys, l'església romànica de Sant Esteve d'Olius amb el seu

cementiri modernista, el monestir de Sant Pere de Graudescales a Navès, i el santuari de Pinós, situat al centre geogràfic de Catalunya, són només alguns dels elements més valuosos que conserven autèntiques joies artístiques i culturals de la nostra terra.

També trobareu arreu del territori monuments megalítics, torres de defensa, museus i diverses mostres, a més d'una trentena de rutes per fer amb cotxe, bicicleta de muntanya o a peu, que us poden conduir a paratges de naturalesa intacta que esperen la vostra visita.

Rutes per l'entorn de Solsona

L'àmbit rural de Solsona, anomenat el vinyet, conserva el mosaic antic de boscos, camps, cases de pagès i parets de pedra. El conjunt d'itineraris proposat, de baixa dificultat i apte per a tota la família, permet anar descobrint racons i paratges singulars. La cripta d'Olius, el santuari del Miracle o bé el serrat de Sant Bartomeu són només alguns exemples de les destinacions on el caminant pot descobrir l'espectacular bellesa de la nostra comarca. Les rutes són bidireccionals i es pot triar el sentit que es desitgi.

La volta al vinyet - 17,6 km • 4 h 35 min

En temps passats, a la zona del vinyet la vinya era abundant - d'aquí el seu nom. La majoria de famílies de Solsona i rodalia tenia els seus ceps per al consum propi. La vinya existí fins a finals del segle XIX, moment en què aparegué la plaga de la fil·loxera. L'itinerari de la volta al vinyet permet descobrir aquesta zona i enllaça amb la resta de rutes senyalitzades. Els trams que ressegueixen la ribera són planers i aptes per a totes les edats, especialment aconsellables a l'estiu per la biodiversitat que presenten.

Torrent Ribalta - 3,8 km • 1 h 15 min

El sender passa pel riu Negre i el torrent Ribalta, de manera que en el transcurs de la ruta podreu observar alguns arbres de ribera, com el pollancre o el freixe de fulla petita, i observareu espècies de fauna que habiten aquests espais, com la merla, l'oreneta cua-rogenca, la cuereta blanca o l'ànec collverd.

Mare de la Font – Castellvell - 5 km • 1 h 20 min

El sender passa per diferents indrets d'interès, entre els quals destaquem el Castellvell, del 1217 i propietat del vescomte de Cardona, Ramon Folch VIII, i la seva muller, Agnès de Torroja, ara regentat per masovers. Des del castell podreu gaudir d'una magnífica vista panoràmica. Si doneu la volta al castell observareu la serra de la Torregassa, el santuari del Miracle, les serres de Pinós, la Torregassa, Busa, Sant Bartomeu, Montserrat, el Pedraforca, el Port del Comte, el Cadí i el Montsec.

Sant Bartomeu - 6,5 km • 1 h 45 min

La ruta passa per paisatges oberts de camps de conreu i boscos mixtos de pi roig i pinassa, on habiten espècies de fauna com el xoriguer, l'abellerol, la guineu, la fagina o el llargandaix ocel·lat. Un punt d'interès és la cova de Sant Bartomeu, des d'on s'observa una impressionant vista panoràmica de la plana de Solsona.

Sant Esteve d'Olius - 4,8 km • 1 h 25 min

La ruta travessa la plana d'Olius, on observareu un paisatge format per camps i bosquines de pinassa i roure, tot resseguint el GR7. Destaquem la cripta preromànica, les sitges ibèriques i el cementiri modernista, un conjunt d'alt interès cultural i arqueològic del municipi d'Olius.

Basses de Brics - Alzina - Miracle - 7 km • 1 h 50 min

L'itinerari coincideix amb el GR7 i el Camí dels Bons Homes. El recorregut passa per un paisatge en regeneració de roure, cremat en el gran incendi de 1998. Destaquem les basses de Brics i l'embassament de l'Alzina, on hi ha un punt d'observació d'aus aquàtiques. El santuari del Miracle queda a una hora de l'Alzina.

Pont de l'Afrau - 7,8 km • 2 h 15 min

La ruta travessa boscos de pinassa, pi roig i de ribera. Destaquem el pont de l'Afrau, l'aqüeducte monumental de mitjan segle XVIII que servia per dur l'aigua des de Lladurs fins a Solsona. Per evitar travessar el pont per dalt el sender travessa el torrent de sota.

Torre de Riner - 10,5 km • 2 h 45 min

L'itinerari passa per la vora del riu Negre i permet descobrir el bosc de ribera i la fauna que l'habita; tal vegada observareu un paisatge en regeneració després de cremar-se el 1998. Destaquem la torre de Riner, torre de guaita rectangular situada enmig d'un bell paisatge.

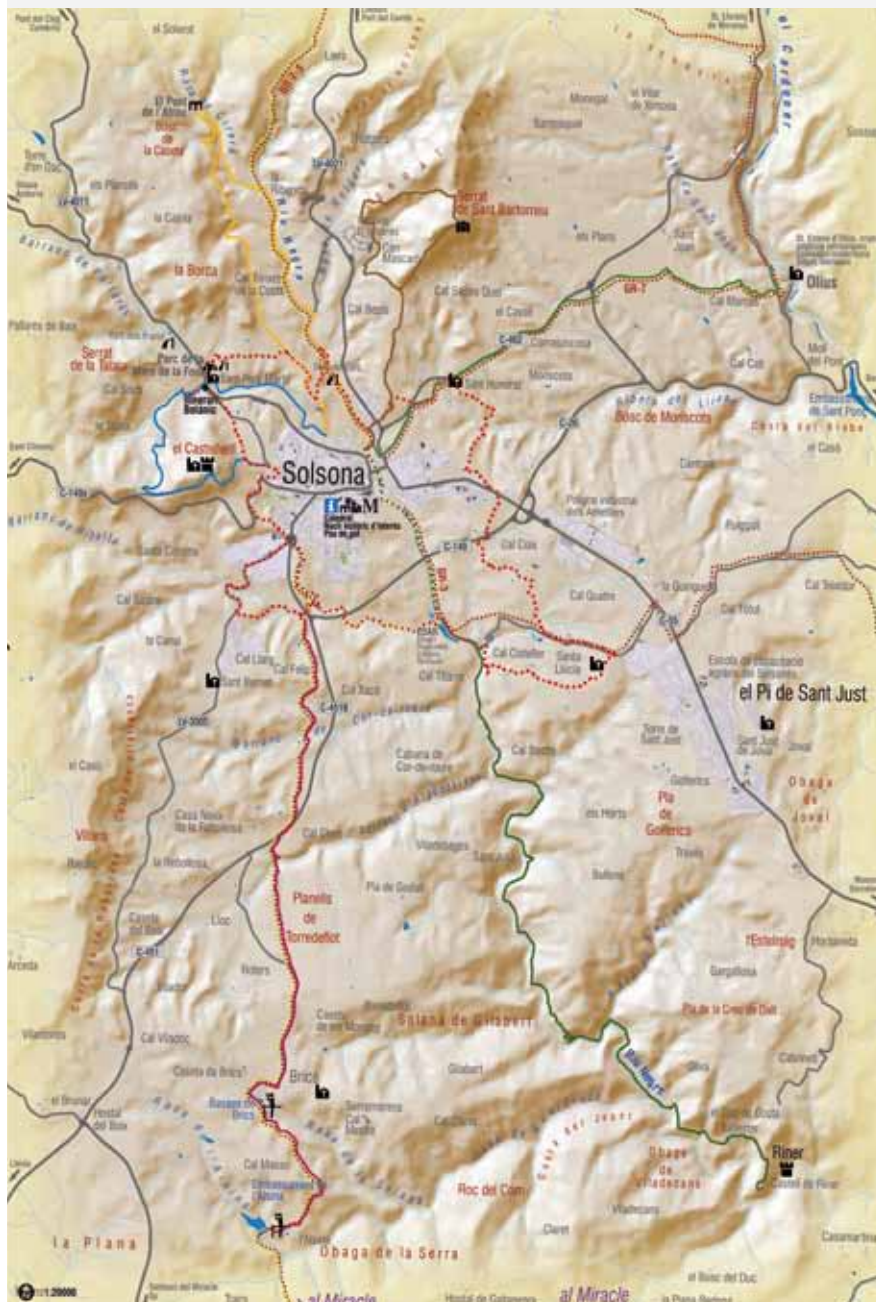
Parc de la Mare de la Font

El parc de la Mare de la Font és una àrea d'interès social, una zona concorreguda per la ciutadania. La zona natural més un punt d'informació hi permet identificar els espais naturals protegits de la comarca, amb els llocs d'interès que es recomana visitar, així com seguir un itinerari botànic cap a la font de la Mina.

Punt d'informació dels espais naturals protegits. Permet descobrir el medi natural dels espais naturals protegits, les comunitats vegetals i animals d'interès que hi habiten i el perquè són espais singulars. A través d'imatges es pot fer un passeig visual pels indrets d'interès cultural, històric i natural, com el salí de Cambrils, el pont del Clop, el cap del Verd, entre d'altres.

Itinerari botànic. La descoberta botànica a la font de la Mina és una activitat lúdica d'interès natural, ja que l'indret alberga una gran diversitat vegetal i animal. Durant l'itinerari es pot observar diverses espècies de bosc de ribera autòctones, de plantes al·lòctones i d'espècies no pròpiament de ribera, com el roure o la pinassa. En aquest ambient hi viuen animals com el tótil, el pica-soques, el pit-roig, la merla, l'erició o el teixó, entre d'altres.

Us recomanem passejar per aquest itinerari d'uns 600 m per conèixer algunes plantes del nostre patrimoni natural i així valorar-lo, estimar-lo i respectar-lo.

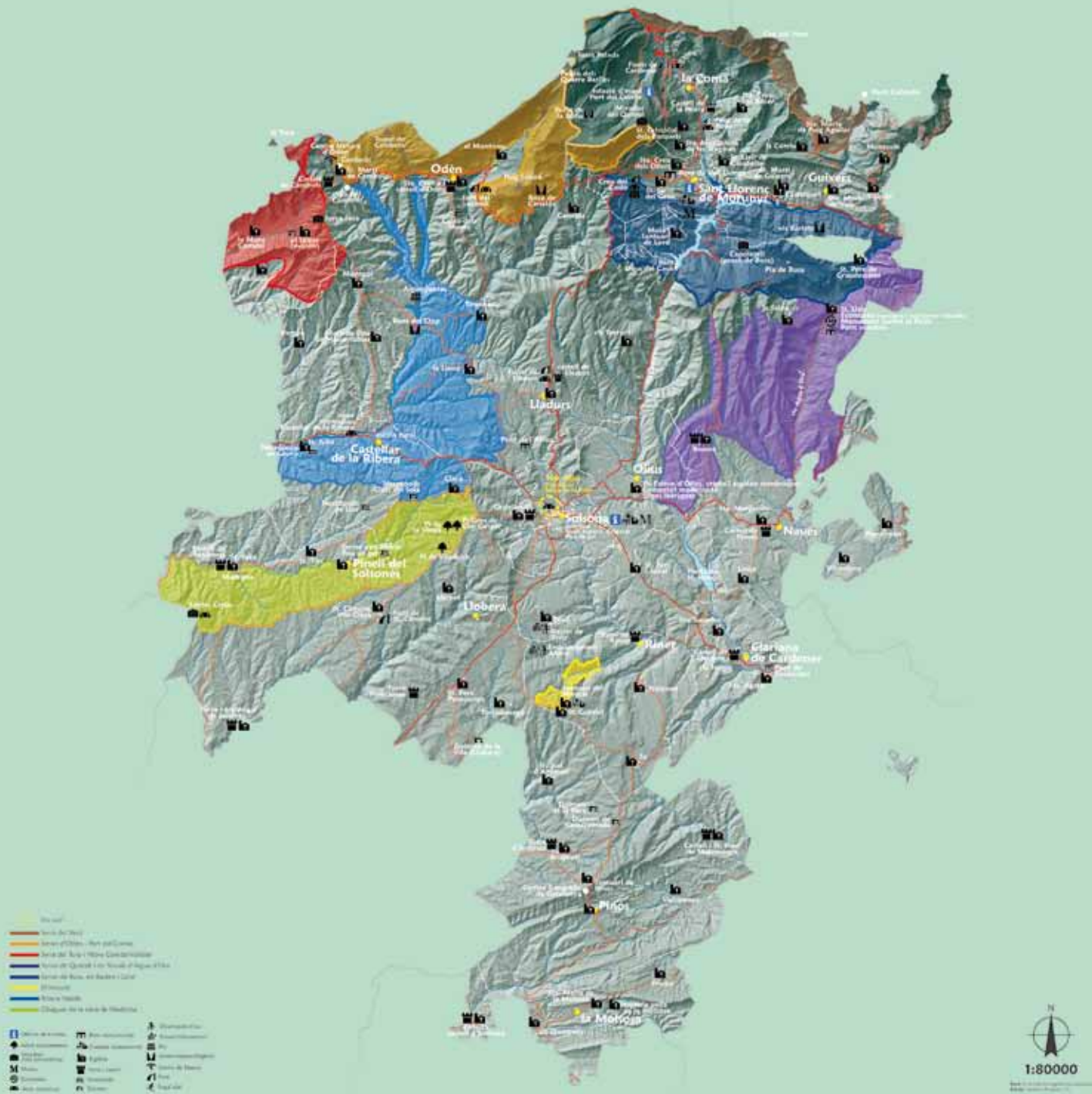

Esports sense límits

Deixa't portar... i vola, navega, esquia, escala, pedala, camina sense límits i gaudeix de l'esport en plena natura al teu ritme i en perfecta harmonia amb els paratges prepirinencs.

Viu l'aventura i deixa't seduir per les emocions que experimentaràs practicant parapent, escalada, BTT, senderisme, piragüisme, equitació, golf...

Artesania de muntanya

L'artesanía del Solsonès és àmplia i variada. Partint de l'evolució dels oficis vinculats a la tradició i la identitat amb el territori, l'artesanía ha sabut adaptar-se i respondre a les demandes de la societat més contemporània. Descobreix la creativitat de l'artesà per dissenyar l'objecte, els materials i processos que utilitza fins a la comercialització dels articles i la seva funcionalitat en la vida quotidiana actual; tot un recorregut que convida el públic a conèixer-la, despertant els sentits.

Productes alimentaris artesans

El Solsonès té l'orgull de ser una comarca amb una forta tradició artesana en l'elaboració de productes alimentaris.

El cultiu per excel·lència a la mitjana i alta muntanya d'aquest territori és la patata de muntanya o trumfo (que és com s'anomena en aquesta contrada). Tot i no ser un cultiu molt estès pel Solsonès, la peculiaritat dels llocs on es cultiva, el tipus de sòl i les pluges d'estiu que ajuden que el tubercle es desenvolupi al seu ritme (de la mateixa manera que cent anys enrere), fan que s'obtingui una patata apreciada pels paladars més exigents. Així, podreu trobar patates del bufet, que són les més preuades del mercat, i també trumfos amb certificació ecològica. Altres productes d'horta ecològics que teniu al vostre abast són els bròquils, les mongetes tendres i els pèsols negres.

La carn sens dubte és l'aliment estrella arreu. Podeu trobar una gran varietat de productes de la carn a qualsevol xarcuteria de Solsona i directament a algunes explotacions del territori on, a més de comprar, us ensenyaran el cicle de producció i el tracte als animals que crien. Comproveu-ne vosaltres mateixos la qualitat i tasteu, entre d'altres, la carn de xai del Solsonès, la de porc, la vedella ecològica i els pollastres ecològics.

Ganiveters i daguers. Espardenyers i corders

La producció de ganivets i dagues fins fa relativament pocs anys era la indústria que va tenir més volada a Solsona, amb una comercialització que s'escampava arreu de la Península i de les colònies americanes. Des del segle XVI es té documentada l'expansió dels ganivets solsonins més enllà de l'àmbit local, però no serà fins al segle XVIII quan la fabricació d'aquests articles assoleix el major auge, i es manté com la indústria capdavantera a la comarca fins entrat el segle XX. Actualment les navalles Pallarès són les que encara es produeixen artesanalment a Solsona.

Altres oficis amb renom a la comarca que cal destacar són els espardenyers i corders que abastien amb les seves produccions el mercat local i comarcal. Avui podem trobar encara al nucli antic més d'un artesà que treballa a portes obertes, fent palmes, cistells de vímet, esculpint la fusta...

Amb pedra, fusta, ferro, vidre, coure, vímet, espart, pigments i altres materials es treballa l'artesanía del Solsonès. Des del llegat de l'artesanía ganivetera, els costums i les tradicions vinculades al món geganter, el reguitzell d'oficis d'ahir readaptats als usos actuals fins a l'artesanía creativa i de disseny, es conforma part de la identitat cultural i patrimonial del Solsonès.

Més informació a:
www.artesansdelsolsones.com

Gastronomia

Al Solsonès la tradició gastronòmica té centenars d'anys i ha configurat una cuina de gran personalitat a l'entorn dels productes típics de muntanya que s'elaboren artesanalment.

Les propostes dels restaurants que trobareu arreu de la comarca es fonamenten en l'ús prioritari de productes del país, tractats acuradament pels nostres cuiners. Les sopes i escudelles, les verdures i les fruites, els llegums i sobretot les carns de caça i del bestiar de les masies que es reparteixen pel territori, constitueixen la base dels nostres plats.

El gran esdeveniment gastronòmic de la tardor són els bolets recollits als nostres boscos.

La capacitat de barrejar amb seny i sentit les carns, els trufos i els bolets produeix un gran ventall de plats emblemàtics i singulars de la nostra contrada, que no deixa indiferent cap paladar.

Coca d'escalivada i bonítol amb rovellons; patates emmascarades amb fredolics; lasanya de patata amb bolets de temporada; tupinet de trufos i ceps a la vinagreta de romaní; maridatges amb trufos; xarapa (tufos, cansalada, bacallà...); mil fulls de botifarra cruixent amb sèpia, trufos i mousse de carxofa; carpaccio de "boletus" i cèrvol amb vinagreta de tomàquet...

Guia d'allotjaments i restaurants

On dormir

Hotel Sant Roc ****
973 48 00 06 · www.hotelsantroc.com
Hotel La Freixera ***
973 48 42 62 · www.laFreixera.com
Hotel Gran Sol ***
973 48 09 75 · www.gransolhotel.net
Hotel Solsona Centre **
973 48 43 40 · www.hotelsolsonacentre.com
Hostal Crisami **
973 48 04 13 · www.hostalcrisami.com
Pensió Pilar *
973 48 01 56
Càmping El Solsonès 1ª categoria
973 48 28 61 · www.campingsolsones.com
Apartaments turístics Gran Sol
610 23 83 15
RCP Cal Llarg (Masoveria)
973 48 38 37 · www.calllarg.com
RCP Can Riera (Masoveria)
973 48 06 33

On menjar

Al centre històric i passeig:

Bar El Porxet – 629 121 816
Bar Restaurant Cal Cabanes
Bar Restaurant Ca l'Oller
Bar Restaurant Cantàbric – 973 48 29 51
Bar Restaurant Castell – 973 48 00 78
Bar Restaurant El Casal de Solsona – 973 48 08 11
Bar Restaurant El Ral – 973 48 43 23
Bar Restaurant La Criolla – 973 48 37 73
Bar Restaurant L'Espiga – 973 48 26 54
Braseria Restaurant Bogart – 973 48 20 52
Cafeteria Creperia El Petit Cafè – 973 48 34 55
Cafeteria Frankfurt Vall Calent – 973 48 10 96
Cafeteria Patisserie Camps Sant Roc – 973 48 06 58
Cafeteria Patisserie el Passeig – 973 48 44 68
Frankfurt l'Embut – 973 48 22 05
Granja La Lionesa
Granja Restaurant Sant Antoni – 973 48 31 03
Restaurant Cafè Lola – 973 09 02 64

Restaurant El Buffi – 973 48 00 06
Restaurant El Petit Buffi – 973 48 00 06
Restaurant Fermín 973 48 07 27
Restaurant Kinoko – 973 48 22 03
Restaurant La Frau – 973 48 35 49
Restaurant Pizzeria Da Tonino – 973 48 45 64
Restaurant Pizzeria El Cobert – 973 48 37 23
Restaurant Pizzeria Pomeriggio – 973 48 32 01

Prop del centre històric:

Bar Estació d'autobusos – 973 48 15 71
Bar Ibèrics Madrugà – 973 09 02 50
Bar La Roella – 973 48 21 00
Bar Restaurant El Caliu – 973 48 21 55
Bar Restaurant El Trabucaire – 973 48 00 27
Bar Restaurant L'Espirall – 973 48 45 91
Bar Restaurant M-Knop – 973 48 41 10
Frankfurt Dasai – 973 48 08 66
Restaurant China Town – 973 48 41 14
Restaurant La Fada – 973 48 25 40
Restaurant Pizzeria Tonetto – 973 48 18 85

Rodales

Bar Cine París – 973 48 02 77
Bar Restaurant El Racó – 973 48 05 09
Bar Restaurant Els Caçadors – 677 71 49 83
Bar Restaurant El Vinyet – 973 48 02 38
Bar Restaurant Fargo – 647 513 532
Bar Restaurant Kebap House – 973 48 36 80
Bar Restaurant La Graella – 973 48 24 05
Bar Restaurant Universal – 973 48 32 73
Cafeteria Patisserie Camps – 973 48 08 85
Granja Cal Candi – 973 48 32 10
Restaurant Cal Jaume – 973 48 18 70
Restaurant Cal Nandes – 973 48 15 01
Restaurant Càmping el Solsonès – 973 48 28 61
Restaurant Can Mascaró – 973 48 15 15
Restaurant Crisami – 973 48 04 13
Restaurant Gran Sol – 973 48 10 00
Restaurant La Cabana d'en Geli – 973 48 35 82
Restaurant La Pèrgola – 973 48 09 75
Restaurant Mare de la Font – 973 48 39 67
Rostisseria – 686 12 19 81

Per més detalls: www.solsonaturisme.com

Com arribar a Solsona

Solsona es troba a una hora i mitja de Barcelona en cotxe, a poc més de 100 km venint per Manresa.

S'hi accedeix per carretera, tot i que es pot fer una part del trajecte amb tren fins a Manresa.

Des de Manresa, s'agafa la carretera C-55.

Des d'Andorra o la Seu d'Urgell s'arriba des de la C-14 fins a Bassella, punt on s'enllaça amb la C-26.

Des de Berga s'arriba a través de la C-26.

Des de Lleida o per la Segarra, d'altra banda, s'hi accedeix per mitjà de la LV-3005, que enllaça Solsona amb Guissona.

Bus des de Barcelona, Lleida, Manresa o Andorra

www.alsa.es

Telèfon: 902 42 22 42

Els aeroports més propers: Barcelona-El Prat i Lleida-

Alguaire, tots dos a poc més de 100 km. L'aeroport de Girona és a 146 km i a unes dues hores.

Telèfons d'interès

• URGÈNCIES-CENTRE SANITARI DEL SOLSONÈS

Pl. Antoni Guitart, 1 · Tel. 973 48 11 72 - Urgències: 061
www.cssolsones.com

• POLICIA LOCAL

C/ Regata, 1 · Tel. 973 48 30 40

e-mail: policia-local@ajsolsona.cat

• BOMBERS

Av. Sant Jordi, 2 · Tel. 973 48 10 80 - Urgències: 085

• MOSSOS D'ESQUADRA

C/ Jacint Verdaguer, 19 · Tel. 973 48 14 94 - Urgències: 088

• OFICINES MUNICIPALS-AJUNTAMENT

C/ Castell, 20 · Tel. 973 48 00 50

www.ajsolsona.cat

• BIBLIOTECA MUNICIPAL

C/ Llobera, 31 · Tel. 973 48 38 39

• CASAL DE CULTURA I JOVENTUT

Pg. Pare Claret, 24 · Tel. 973 48 08 11

• OFICINA DE TURISME DE SOLSONA

Pl. Major, 11 · Tel. 973 48 10 09

CONSTRUCCIONS
I MUNTATGES
ARTA S.L.

Serralleria i Soldadura

Email: tallers.arta@gmail.com

Antonio 659 422 109

Ramon 630 612 814

Tel. 973 48 24 11

Fax 973 48 42 11

Ctra. C 55, Km 79 · Pol. Ind. Pronisa
25280 SOLSONA

versàtil

S O L S O N A
INTERIORISME INTEGRAL

Av. Països Catalans, 16 25280 Solsona

T. 973 480 122

www.esparsala.com sol@esparsala.com

PROJECTES INTEGRALS PER A REFORMES CUINES MOBILIARI
JARDINS IL·LUMINACIÓ CORTINATGES COMPLEMENTES LLAR

Tot tipus de treballs en pedra natural:
 Construcció • Jardineria • Rehabilitacions • Escultures
 Ctra. Solsona - Torà (1,5 km) • 25280 Solsona • Tel/Fax 973 29 92 97
 Mòbil 687 50 37 37 • a/e: pedramaties@gmail.com

GRUES **ALCOLL**

- TREBALLS AMB GRUA PLOMA
- TRANSPORTS EN GENERAL
- TRANSPORTS DE MAQUINÀRIA INDUSTRIAL
- REMOLCATGE DE CAMIONS
- TRANSPORT DE VEHICLES

CTRA. MANRESA KM. 78,500 25280 SOLSONA
 TEL. 973 480963/ 973 483350 Mòbil 24H 608 531724

E3 AUTOTAXI
 EVA BORÉS

AEROPORT • PORT • ESTACIÓ AVE...

servei 24 h.
 9 PLACES

630 111 639
973 483 917

Vols conèixer el Solsonès?

Què et ofereix el Solsonès? / Would you like to visit Solsonès?

informa't

Càmping El Solsonès
camping ecològic 1*

- BUNGALOWS
- CARAVANES
- PARCEL·LES
- ZONA VACACIONAL

BAR - RESTAURANT, TERRASSA, SUPERMERCAT, SANITARIS, BUGADERIA, PISCINA, PARC INFANTIL, ANIMACIÓ, ACTIVITATS, ZONA ESPORTIVA, PARCS I JARDINS

Ctra. de Sant Llorenç, km 2 - 25280 - Solsona
Telf. 973 482 861 - www.campingsolsones.com

la Fada
restaurant

Horari: de 13 a 16h i de 21 a 23h.
Diumenge nit i diïlluns tancat.

C/Pere Màrtir Colomés, 6
SOLSONA
Tel. 973 48 25 40

CARTA | MENÚ DIARI 10€ | MENÚS PER A GRUPS

TOTOCI card

ETIMICS

Estructura, cobertes i tancaments metàl·lics
Estructura, cobertes i tancaments de fusta
Rehabilitacions - Manteniment industrial
Camions - Divisions interiors - Falsos sostres
Conformats de xapa segons disseny
Distribució materials de tancament
Transport i servei de grua

MUNTATGES I COBERTES DEL SOLSONÈS S.L.
Polígon Industrial Els Atmetllers, parcel·la 34-35
25280 Solsona (Lleida)
Tel./Fax: 973 481 532 - 669 701 384 (David) - 669 701 382 (Ricard)
info@etimics.com • www.etimics.com

www.hotelcanpuig.es

En Can Puig podran celebrar la cerimònia, los aperitius, ...
Todo lo que sea necesario para su boda.

Un lugar donde podrán disfrutar de una inmensidad de oportunidades para poder completar vuestras ilusiones, para poder descansar y vivir una tranquilidad inenarrable, i perquè no, també de disfrutar de cada uno de los momentos de ocio de los que dispongais.

Durante el verano por venir a comer tienen la piscina gratis.
Gran menú pa i trago con brassa.
Precio especial de alojamiento.
Un lugar único para sus celebraciones.

Can PUIG
COMPLEX TURÍSTIC

Menús en la terrassa

Ctra. de Manresa, Km. 76 • Clariana del Cardener • 25290
info@hotelcanpuig.es • 973 482 410 • 973 482 573

★★★★
HOTEL
SANT ROC

plaça sant roc
SOLSONA [Lleida]
T. 973480006
www.hotelsantroc.com

RESTAURANT
el buffi

HYDRA QI
SPA & RELAX

viu les experiències
sant roc
vive las experiencias
sant roc

Hi ha una manera molt senzilla d'estalviar llum!
PASSA'T A LA NOVA IL·LUMINACIÓ LED i comprova-ho.

Avantatges respecte a la il·luminació convencional:

Molt menys consum: entre 5 i 7 vegades menys.

Molta més durada: mínim 10 vegades més

De 3 a 5 anys de garantia (depenent del producte).

Instal·lacions Elèctriques

Sol·licita l'estudi d'estalvi econòmic i energètic
sense cap compromís i et convenceràs!

C/ Verge de Fàtima, 7 (SOLSONA) Tel. 696 768 635 • ineleco@ineleco.es • www.ineleco.es

JOCA LOGÍSTICA

jocalog@gmail.com

Tel. Serveis: 600.466.638 (Jordi)

Tel. Admoció: 629.218.795 (Carles)

Treballs de qualitat i eficiència

Moviment de terres i excavacions

Venta i subministrament de llenya

Serveis a obres i construccions

Transport camió-grua-volquet

Ctra. de Torà, 55 25280 Solsona
Casa Punt de Pons 25283 Castellar de la Ribera

FUNDACIÓ VOLEM FEINA

www.volemfeina.org correu electrònic: volemfeina@volemfeina.org

Serveis de qualitat i bon preu, compromesos amb el treball i el mediambient

Av. Sant Jordi, 23

25280 Solsona

973.48.1162

- Mudances i trasllats
- Neteja de magatzems, pisos, locals ...
- Recollides a domicili i empreses
- Roba de vestir, de treball i per la llar
- Mobles i tot tipus d'objectes d'ocasió...
- Antiguitats ...

- Gestió de residus
- Transport adaptat per a la Gent Gran
- Borsa de Treball
- Serveis d'Orientació i Intermediació laboral

Fundació Volem Feina és una entitat sense ànim de lucre que destina els seus recursos a la reinserció social i laboral de persones amb risc d'exclusió.

Fundació Volem Feina col·labora amb el Fons Social d'Emergència de Solsona.